

Hoe autonomie-ondersteunend werkt een docent binnen honoursonderwijs?

Tineke Kingma

Elanor Kamans

Marjolein Heijne-Penninga

Marca Wolfensberger

Fellow onderzoeker

Adviseur en coördinator

Opzet onderzoekspresentatie

1. Honoursonderwijs in Nederland
2. Voeden van intrinsieke motivatie
3. Didactische vertaling naar doceerstijl
4. Onderzoeksvragen
5. Methode
6. Resultaten
7. Conclusie en discussie

1. Honoursonderwijs in Nederland

- Wat is honoursonderwijs? ¹
- Kenmerken van honoursstudenten ²
- Sleutelrol voor de docent ³

1 Tiesinga & Wolfensberger (2014)

2 Rijst & Wolfensberger (2014) en
Wolfensberger (2012)

3 Hattie (2009)

2. Voeden van intrinsieke motivatie

Zelfdeterminatietheorie ⁴

⁴ Ryan & Deci (2000)

3. Didactische vertaling naar doceerstijl: Autonomie-ondersteunende doceerstijl 5 en 6

- Autonomie
- Structuur
- Verbondenheid

5. Reeve, Jang, Carrell,
Jeon, & Barch (2004)
Vansteenkiste, M.,
Sierens, E., Soenens,
B., & Lens, W. (2007)
6. Reeve (2009)

4. Onderzoeksvraag 1

In welke mate werken docenten in extracurriculaire excellentieprogramma's met een autonomie-ondersteunende doceerstijl?

Factoren die een autonomie- ondersteunende doceerstijl belemmeren

- Intrinsieke motivatie van de docent ⁷
- Mindset met betrekking tot intelligentie ⁸
- Ervaren druk vanuit de sociale werkomgeving ⁹

⁷ (Wolfensberger, 2012)

⁸. Dweck (2000)

⁹. Pelletier, Séguin-Lévesque, & Legault, (2002)

4. Onderzoeksvraag 2 is gericht op

Samenhang tussen aspecten van autonomie-ondersteunend lesgeven en de ervaren druk door de docent, zijn/haar intrinsieke motivatie en zijn/haar *mindset* met betrekking tot intelligentie?

5. Methode: participanten

- N = 47
- 6 Hogescholen (4 Sirius en 2 niet Sirius en groot en klein over beiden verdeeld)
- Afname mei tot en met september 2014

5. Methode: vragenlijst

Schalen	Voorbeeld item en betrouwbaarheid	Gebruikte vragenlijst
Autonomie- ondersteunende doceerstijl: autonomie bieden	<i>“Ik laat mijn honoursstudenten zelf heel wat beslissingen nemen” (12 items, $\alpha = .81$)</i>	Teacher As a Social Context Questionnaire (TASCQ) (Belmont, Skinner, Wellborn, & Connell, 1989), 5 puntsschaal: 1 = helemaal niet waar en 5 is helemaal waar
structuur bieden	<i>“Ik praat met mijn honoursstudenten over mijn verwachtingen ten aanzien van hen” (15 items, $\alpha = .70$)</i>	
verbondenheid	<i>“Ik ken de studenten in mijn honoursgroep goed” (14 items, $\alpha = .88$)</i>	

5. Methode: vragenlijst

Schalen	Voorbeeld item	Gebruikte vragenlijst
Ervaren druk	<i>“Het wordt vanuit de organisatie belangrijk gevonden dat mijn honoursstudenten goede resultaten hebben” (17 items, $\alpha = .65$)</i>	<i>Constraints at Work Questionnaire</i> (Pelletier, Séguin-Lévesque, & Legault, 2002), 17 items, 7 puntsschaal: 1 is helemaal niet en 7 is helemaal
Mindset ten aanzien van intelligentie	<i>“Je intelligentie is een gegeven waaraan je niet veel kunt veranderen” (3 items, $\alpha = .90$)</i>	<i>Theory of Intelligence Scale – Self Form For Adults</i> (Dweck, 2000) 3 items, 6 puntsschaal: 1 is geheel mee oneens en 6 is geheel mee eens
Intrinsieke motivatie docent	<i>“Ik vind het belangrijk om uitgedaagd te worden het beste uit mezelf te halen” (7 items, $\alpha = .75$)</i>	<i>Intrinsic Motivation Inventory</i> (Wolfensberger, 2012) 5 puntsschaal, 1 is geheel mee oneens en 5 is geheel mee eens

5. Methode: analyse

- Spearman's Roh
- Mann-Whitney U toets

6. Resultaten

Tabel 1: Respondenten uitgesplitst naar Sirius deelnemer en niet Sirius deelnemen

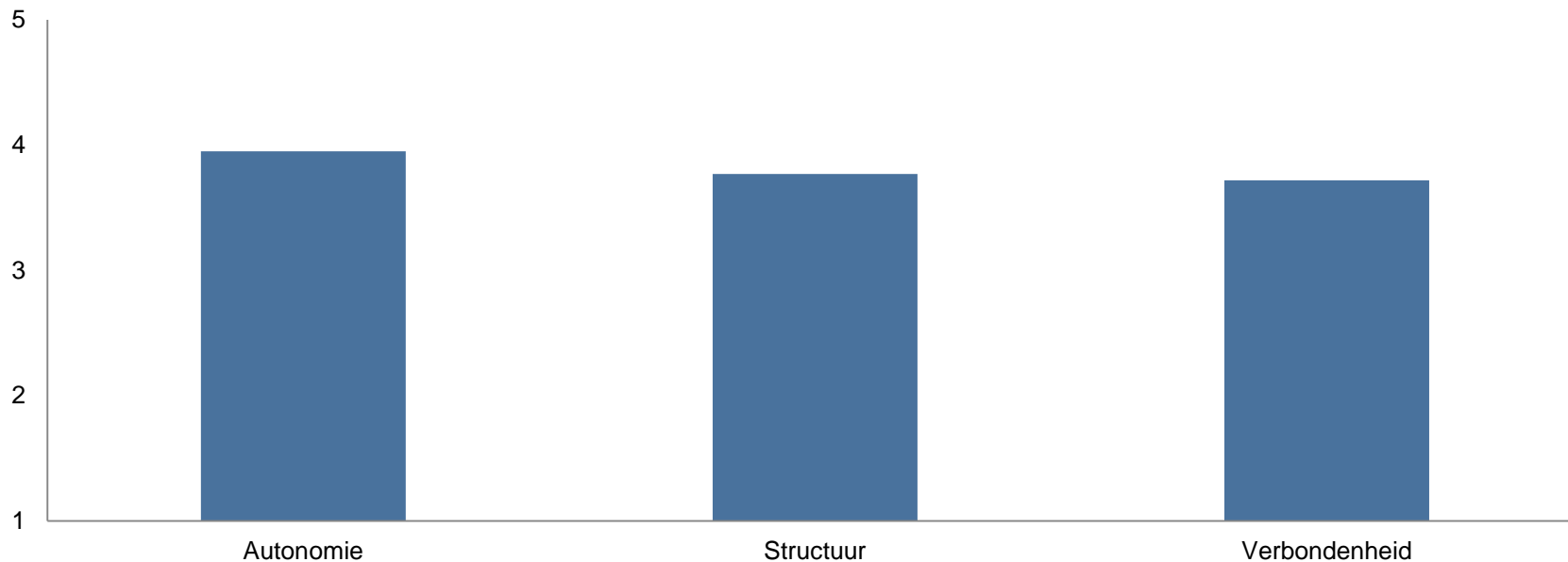
	Aantal	Aantal hogescholen
Sirius docenten	29	4
Niet-Sirius docenten	13	2
Onbekend	5	
	<hr/> 47	<hr/> 6

6. Resultaten

Tabel 2: Score respondenten op aspecten van de autonomie-ondersteunende docerstijl

Measure	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>Mdn</i>
Autonomie	37	3.95	.51	4.07
Structuur	34	3.77	.42	3.70
Verbondenheid	31	3.72	.53	3.67

Autonomie-ondersteunende docerstijl

Correlatie Spearman's rho

Professorship Talent Development
in Higher Education and Society

Tabel 3: Spearman Correlatie tussen (a) voorspellers van de autonomie-ondersteunende docerstijl (1 t/m 3) en (b) aspecten van de autonomie-ondersteunende docerstijl (4 t/m 6)

Measure	1	2	3	4	5	6
Motivatie (1)		-.14 (39)	-.05 (40)	.27 (37)	.03 (34)	.13 (31)
Mindset m.b.t. intelligentie (2)			-.08 (39)	-.02 (37)	.35* (34)	.03 (31)
Druk (3)				-.37* (37)	-.32* (34)	-.03 (31)
Autonomie (4)					.50** (34)	.41* (31)
Structuur (5)						.59** (31)
Verbondenheid (6)						

Note: Respondenten aantal tussen haakjes * $p < .05$, ** $p < .01$

Conclusies

Autonomie-ondersteunende doceerstijl wordt veel gebruikt.

meer druk

bieden
significant

minder structuur en
minder autonomie

fixed mindset

bieden
significant

meer structuur

Invloed van subsidie op doceerstijl en belemmerende factoren

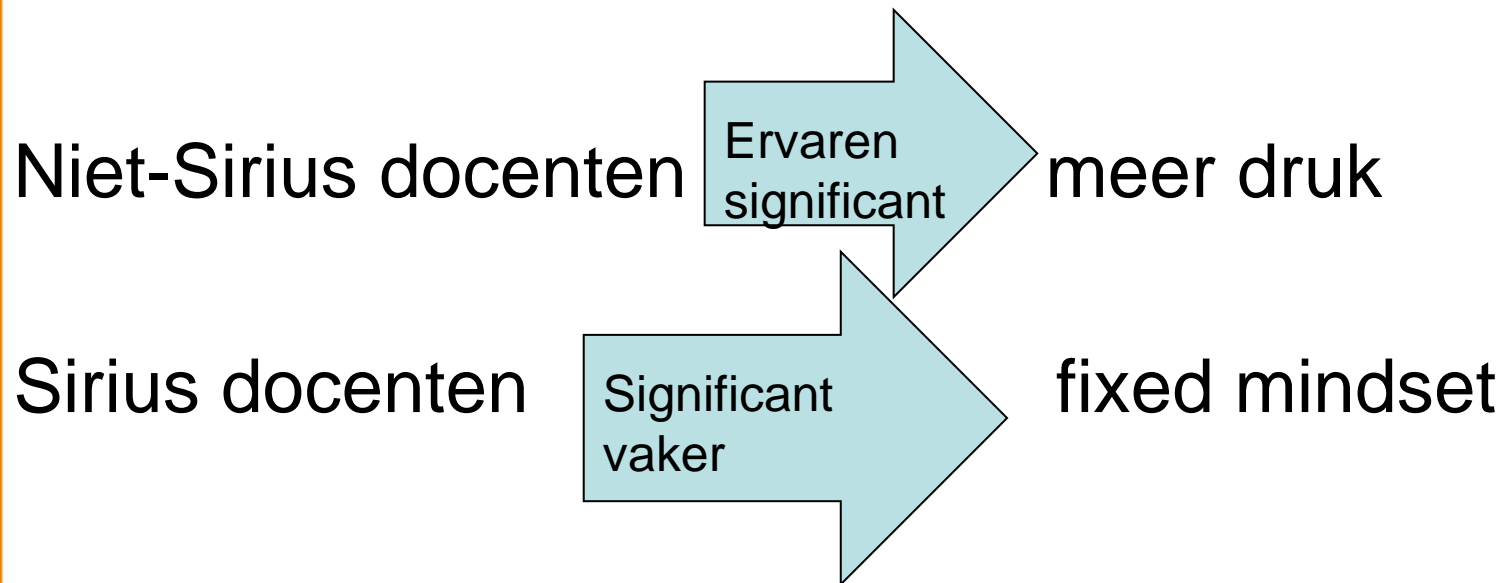
Tabel 4: Type instelling (al dan niet Sirius-subsidie) en aspecten van de autonomie-ondersteunende doceerstijl (*Mdn*).

	Type Hogeschool		<i>U</i>	<i>p</i>	<i>r</i>
	Sirius	Niet Sirius			
Autonomie	4.00	4.21	123.5	.91	-.11
Structuur	3.73	3.67	76.5	.23	-1.21
Verbondenheid	3.86	3.64	84.0	.80	-.28

Tabel 5: Type instelling (al dan niet Sirius-subsidie) en de potentiële voorspellers van de autonomie-ondersteunende doceerstijl (*Mdn*)

	Type Hogeschool		<i>U</i>	<i>p</i>	<i>r</i>
	Sirius	Niet Sirius			
Intrinsieke motivatie	3.77	4.00	143.0	.45	-.78
Mindset intelligentie	4.00	3.00	81.0	.03	-2.17
Ervaren Druk	3.47	3.82	91.5	.04	-2.09

Conclusies

- Meerderheid docenten zet autonomie-ondersteunende doceerstijl in
- Docenten met een *fixed mindset* bieden significant meer structuur
- Docenten die meer druk ervaren, bieden significant minder autonomie en minder structuur
- Docenten van hogescholen zonder subsidie ervaren significant meer druk
- Docenten van hogescholen met subsidie hebben significant vaker een *fixed mindset* ten aanzien van intelligentie

Discussie

- Wat betekenen de resultaten voor toekomstig beleid en scholing van docenten en lerarenopleiders?
- Op welke wijze kan ervaren druk binnen het onderwijs verminderd worden?

Artikel verschenen in april 2016 in het Tijdschrift voor Hoger Onderwijs

Kingma, T., Kamans, E., Heijne-Penninga, M., & Wolfensberger, M. V. C. (2016). De autonomie-ondersteunende doceerstijl in excellentieprogramma's: de invloed van mindset, motivatie en druk vanuit de sociale werkomgeving. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs*, 34(1), 5-22.

HanzeResearch
University of Applied Sciences

Professorship Talent Development
in Higher Education and Society

Windesheim

www.hanze.nl

Thanks you for your
attention!

t.kingma@pl.hanze.nl

t.kingma@windesheim.nl

share your talent. move the world.

- Belmont, M., Skinner, E., Wellborn, J., & Connell, J. (1988). *Teacher as social context: A measure of student perceptions of teacher provision of involvement, structure, and autonomy support* (Tech. Rep. No. 102). University of Rochester, Rochester, NY.
- Dweck, C. S. (2000). *Self-theories : their role in motivation, personality, and development*. Philadelphia, Pa. [u.a.]: Psychology Press.
- Hattie, J. (2009). *Visible learning: a synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. New York, NY: Routledge.
- Pelletier, L. G., Séguin-Lévesque, C., & Legault, L. (2002). Pressure from above and pressure from below as determinants of teachers' motivation and teaching behaviors. *Journal of Educational Psychology*, *94*(1), 186-196. doi: 10.1037/0022-0663.94.1.186
- Reeve, J. (2009). Why teachers adopt a controlling motivating style toward students and how they can become more autonomy supportive. *Educational Psychologist*, *44*(3), 159-175.

- Reeve, J., Jang, H., Carrell, D., Jeon, S., & Barch, J. (2004). Enhancing Students' Engagement by Increasing Teachers' Autonomy Support. *Motivation & Emotion, 28*(2), 147-169.
- Rijst, R. M., & Wolfensberger, M. V. C. (2014). Docentopvattingen over de meerwaarde van honoursonderwijs voor het leren van talentvolle en gemotiveerde studenten. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs, 31/32*(4/1), 52-66.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *The American psychologist, 55*(1), 68-78.
- Tiesinga, L., & Wolfensberger, M. V. C. (2014). De cultuur van honoursstudenten en de mogelijke invloed op de reguliere studiecultuur. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs, 31/32*(4/1), 5-19.
- Vansteenkiste, M., Sierens, E., Soenens, B., & Lens, W. (2007). Willen, moeten en structuur in de klas: over het stimuleren van een optimaal leerproces. *Begeleid zelfstandig leren, 16*, 37-58.

- Rijst, R. M., & Wolfensberger, M. V. C. (2014). Docentopvattingen over de meerwaarde van honoursonderwijs voor het leren van talentvolle en gemotiveerde studenten. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs*, 31/32(4/1), 52-66.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *The American psychologist*, 55(1), 68-78.
- Tiesinga, L., & Wolfensberger, M. V. C. (2014). De cultuur van honoursstudenten en de mogelijke invloed op de reguliere studiecultuur. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs*, 31/32(4/1), 5-19.
- Wolfensberger, M. V. C. (2012). *Teaching for Excellence. Honors Pedagogies Revealed*. Waxmann, Münster.